

Západočeská univerzita v Plzni
Právnická fakulta – katedra trestního práva

Posudek oponenta na diplomovou práci Mgr. Jana Bartůška

**Zhodnocení navrhované kodifikace trestního řádu ve vztahu
k přípravnému řízení**

1) Zaměření DP a její základní koncepce

Autor zvolil samostatné téma schválené katedrou trestního práva. Jedná se o ojedinělý (v rámci běžně se vyskytujících diplomových prací) a odvážný pokus autora zpracovat velmi aktuální problematiku. Jeho diplomová práce je věnována komparaci současné právní úpravy přípravného řízení s jeho připravovanou podobou v rámci rekodifikace trestního práva procesního. V tomto ohledu práce odpovídá svému zadání a nedochází u ní k tzv. vybočení z tématu. Bohužel i přes zúžení tématu na přípravné řízení, je téma stále ještě moc široké na to, aby se autor mohl zaměřit na hlubší analýzu vybraných problémů aplikační praxe-viz níže.

2) Použité metody a způsob zpracování zvolené problematiky

Základními metodami použitými při zpracování práce jsou metody deskriptivní, analytická, syntetická a komparativní. Autor se převážně zaměřil na analytický rozbor příslušných ustanovení trestního řádu, které za pomoci komparativní metody porovnává s jejich úpravou v připravovaném návrhu nového trestního řádu. Výklad je podpořen vhodným výběrem relevantních poznatků autora z vlastní praxe. Analýza připravovaných změn je v závislosti na literárních pramenech provedena poměrně zdařile. Práce je čtivá, je velmi pečlivě zpracována, má logickou strukturu, jazyk diplomové práce je kultivovaný, bez závad a na vysoké úrovni je i formální stránka práce. Kontrolou plagiátorství kvalifikačních prací nebyly zjištěna žádná významná shoda.

3) Zvolená systematika práce

Diplomová práce má rozsah 90 stran, obsahuje bohatý seznam použité literatury a cizojazyčné resumé. Autor problematiku přehledně dělí do jedenácti základních kapitol a závěr. Po úvodu následují v části I práce kapitoly, v nichž autor seznamuje čtenáře se současnou právní úpravou přípravného řízení v obou jeho fázích, tedy jak s fází prověřování, tak i s fází vyšetřování. Část II je pak věnována nejprve seznámení s připravovanou kodifikací trestního řízení, po němž následují kapitoly, v nichž autor

představuje jednotlivé změny v obou fázích přípravného řízení a provádí jejich srovnání se současnou právní úpravou. Výklad je podpořen praktickými zkušenostmi samotného autora. Autorův výklad zkoumané problematiky je srozumitelný, autor vhodně využívá odborné literatury a judikatury k tomuto tématu. Práce je do jisté míry skutečně originálním dílem, což je třeba ocenit, prokazuje schopnost autora dobře se orientovat v dané problematice a dobře pracovat s odbornou literaturou a judikaturou, která je k danému tématu k dispozici. Úvahy de lege ferenda dokazují schopnost autora generalizovat získané poznatky a vyvodit z nich odpovídající závěry a doporučení. Přínosem práce jsou vlastní poznatky autora z praxe.

4) Nedostatky a problémy práce

V sedmé kapitole postrádám podrobnější představení připravované rekodifikace. Na str. 50 autor uvádí, že přípravné práce na novém předpisu vyústily ve věcný záměr zákona z roku 2004, na který navázal věcný záměr z roku 2008. Od té doby tedy uplynulo již 13 let a v této kapitole se čtenář nedozví, jak práce pokročily, kdo má tyto práce na starosti (expertní skupiny, komise, či někdo jiný?), v jaké legislativní fázi se v současné době návrh nachází, příp. co stojí v cestě jeho přijetí. Některé náznaky odpovědí jsou obsaženy v úvodu práce, avšak nikoliv uspokojivě.

Přestože se autor omezil na srovnání institutů přípravného řízení, je i tak téma příliš široké a již samotné stanovené rozsahové omezení DP neumožnilo autorovi podrobnější rozbor navrhovaných změn. Ku prospěchu práce by bylo ještě více zúžit okruh zkoumané problematiky a tomu se pak věnovat do detailů. Práce je tak příliš popisná a až na výjimky neobsahuje hlubší zamyšlení autora nad problematickými otázkami. Např. na str. 54 autor uvádí, že nově bude prověřování počínat provedením prvního úkonu trestního řízení. Postrádám úvahy autora, co se tím prvním úkonem vlastně myslí zejména ve vztahu k právu na tzv. „účinné vyšetřování“ ve smyslu judikatury Ústavního soudu (srov. dnešní možnost policejního orgánu věc založit ad akta, pokud nebylo zahájeno přípravné řízení a s tím spojené téměř nulové šance poškozeného na to, aby PO konal). Další námět k zamyšlení nabízí připravovaná změna v institutu zahájení trestního stíhání zejména s ohledem na možnosti náhrady škody za nezákonné trestní stíhání.

5) Celkové zhodnocení práce

Předložená práce svým rozsahem, koncepcí a způsobem zpracování bohatě splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Vzhledem k shora uvedenému ji doporučuji k ústní obhajobě a v závislosti na jejím výsledku doporučuji hodnotit klasifikačním stupněm velmi dobře, případně i výborně.

V Plzni dne 12. 4. 2021

JUDr. Petr Kybic, Ph.D.